

บทคัดย่อ

179000

รหัสโครงการ	PDG4810013
ชื่อโครงการ	การศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานแรงงานกับการค้าระหว่างประเทศ
ชื่อนักวิจัย	นิรมล สุธรรมกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ระยะเวลาโครงการ	15 กันยายน 2548 – 14 มีนาคม 2550

การศึกษาเอกสารวิจัยเชิงวิชาการนี้ จึงตั้งประเด็นคำถามใหญ่ว่า หากเวทีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศมีการหยิบยกประเด็นเรื่องมาตรฐานแรงงานขึ้นมาใช้เป็นเงื่อนไขในการค้าแล้ว ประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) ศึกษาแนวคิดและกรอบการวิเคราะห์ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานแรงงานในระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (2) ศึกษาข้อกำหนดที่เกี่ยวกับมาตรฐานแรงงานในข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เช่น มาตรฐานแรงงานใน GATT/WTO หรือ ในข้อตกลงการค้าภูมิภาค และข้อตกลงการค้าทวิภาคี และ (3) รวบรวมผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของข้อกำหนดด้านมาตรฐานแรงงานในข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่มีต่อเศรษฐกิจประเทศไทยโดยรวม

ผลการศึกษาเอกสารต่างๆ แบ่งออกเป็น 6 ประเด็นใหญ่ ได้แก่ (1) บทบาทขององค์กร WTO โดย WTO จะไม่นำเรื่องมาตรฐานแรงงานมาใช้ในการกีดกันทางการค้า และ ILO เป็นผู้ดูแลเรื่องมาตรฐานแรงงาน (2) กรอบทฤษฎีการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ที่มักใช้วิเคราะห์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานแรงงานกับการค้าระหว่างประเทศนั้น มีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎี ขึ้นอยู่กับมิติหรือประเด็นที่จะศึกษา (3) การวิจัยเชิงประจักษ์หาความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ไม่สามารถสรุปความสัมพันธ์ได้ชัดเจนว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ นอกจากนี้ยังพบว่า การผลักดันให้มีการบังคับใช้มาตรฐานแรงงานในประเทศกำลังพัฒนานั้น จะเป็นผลเสียต่อประเทศกำลังพัฒนามากกว่าผลดี และ การใช้มาตรการคว่ำบาตรทางการค้า (trade sanction) จะสร้างผลเสียต่อประเทศผู้ส่งออกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา (4) วิวาทะระหว่างกลุ่มสนับสนุนการนำเรื่องมาตรฐานแรงงานเข้าสู่เวทีการเจรจาการค้า กับกลุ่มคัดค้านเรื่องดังกล่าวนั้น อาจสรุปได้ว่า เหตุผลของกลุ่มคัดค้านมีโอกาที่จะเป็นไปได้สูงกว่าและได้รับการพิจารณามากกว่าของกลุ่มสนับสนุน (5) ประเทศพัฒนาแล้ว หันไปใช้ข้อตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคี (เช่น FTA) ในการบังคับใช้มาตรฐานแรงงานในประเทศคู่ค้า ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา และพบว่า มาตรการด้านแรงงานในข้อตกลงการค้าแบบทวิภาคี มีเงื่อนไขมากกว่าและเข้มงวดกว่าในระเบียบการค้าอื่นๆ และ (6) การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านมาตรฐานแรงงานในข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่มีต่อเศรษฐกิจประเทศไทยโดยรวม นั้น ในปัจจุบันนี้ มีค่อนข้างน้อย โดยมากเป็นการศึกษาผลกระทบด้านกฎหมายของไทย

ABSTRACT

179000

Project Code PDG4810013
Project Title A Study on Labor Standards and International Trade
Researcher Niramon Sutummakid, Economics Faculty, Thammasat University
Duration 15 September 2005 – 14 March 2007

A question set in this document research is: what are impacts on developing countries if the issue of labour standards is set in international trade rules. This study aims to (a) summarize the conceptual frameworks and economic analyses surrounding the issue of labour standards in international trade, (b) review labour standard regulations in international trade agreements such as GATT/WTO, regional and bilateral agreements which related to Thailand, and (c) survey literature for the case of Thailand associated with the issue of labour standard in international agreements.

Literature survey can be summarized as following. (1) Role of WTO: it will not support labour standards as trade barriers and the issue of labour standards ought to be under ILO. (2) There are several theoretical frameworks surrounding the relationship between labour standards and trade, owing to various dimensions and issues concerned. (3) Empirical studies found that (a) there is no unique relationship between labour standards and trade because it depends upon several factors; (b) the enforcement of labour standards in developing countries would give rise to negative rather than positive impacts; and (c) trade sanction would negatively affect exporter nations which are developing countries. (4) Debates (on labour-standard should incorporate in trade negotiation) between groups of supporters and opponents can be concluded that arguments of the latter group are more possible and acceptable than those of the former. (5) Developed countries likely use bilateral agreements (such as Free Trade Agreement or FTA) for enforcing labour standards in the partner nation which is developing country. It is also found that the labour charter in FTA covers higher standards and more stringent than other trade agreements. (6) A body of literature about Thailand associated with labour standards and international agreements is very small and mostly related to the impact on Thai laws and regulations.